

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 3

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Redaktion: Styrningsgatan 1, Stockholm. - Tel. 60 63 08. - Postgiro 4870.

Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1941

23 årgången

Inre tjänst vid mindre yrkesbrandkårer.

Vid en del av våra yrkesbrandkårer är manskapsstyrkan ganska ringa, nämligen i städer, där utryckningarna under normala förhållanden äro jämförelsevis få beroende antingen på att invånarantalet och följaktligen antalet byggnader är av mindre storleksordning eller på det förhållandet att byggnadssättet i staden medför föga brandfara och större industrier saknas. Vid dylika kårer kan personalens tid och arbete icke helt tagas i anspråk för utryckningar, övningar och vad därmed sammanhänger utan det är nödvändigt att bereda brandmännen full sysselsättning på annat sätt.

För att detta skall bliva möjligt måste verkstäder med lämplig utrustning finnas inom brandstationen, varjämte personalen måste vara yrkesutbildad.

Verkstäderna böra i första hand utgöras av en snickeriverkstad och en smidesverkstad. I dessa kunna

givetvis även målning m. m. förekomma.

I snickeriverkstaden föreslås följande fasta utrustning: bandsåg, fräs, rikt och planhyvel, bormaskin, hyvelbänkar, anordning för limning. Härjämte böra bl. a. följande verktyg finnas: hyvlar, sägar, stämjärn, skruvtingar, passare, vinklar, ritmått, tänger, raspar, filar, skruvmejslar, hammare, yxor, smyginkel jämte diverse småverktyg. I smidesverkstaden åter äro följande redskap och verktyg i första hand erforderliga: smidesåssa, fläktmotoraggregat, smidesstäd samt diverse smidesverktyg såsom slagga, hammare, tänger, sänken och mejslar, bormaskin, större samt en eller två st. mindre elektr. handbormaskiner, smärgelmaskin, slipmaskin, 2 st. skruvstycken, gängkloppa med gängbackar och gängtappar, svetsningsapparat och svarv. Därjämte behövas diverse mindre handverktyg så-

som blåslampa, gummihammare, bänkmjlslar, bokstavs- och nummerstansar, huggpipor, skruvmjlslar, vinkelhake, skjutmått, bänkhammare, skiftnycklar, rörtänger, plåtsax, bågfil, bultsax och rundskärningsapparat för tillskärning av packningar till brandposthuvud, sugslang eller dylikt samt lindningsapparat för slangkoppling.

Vid brandkåren böra även vissa reparationer av bilar kunna utföras. För detta ändamål fordras bl. a. följande utrustning: garagedomkraft, hylsnyckelställ, ringnycklar, ventillyftartång, måttsats och nycklar för tändning, ventil och förgasarejustering, bänkverktyg, bröstborrskraft, avbitare- och flacktänger, snökedjetång och riktningsverktyg. För smörjning bör finnas: oljespruta, tryckspruta, smörj- och oljekannor. För tvättning av bilar: spolslang, borste eller svamp och sämskinn. För mätning och underhåll av batterier: flaska för dest. vatten samt areometer och voltmätare. Monteringsverktyg för omläggning av ringar samt slanglagningsmateriel och lufttryckmätare komplettera utrustningen. Vidare är det förmånligt om vid dylik brandkår omladdning kan ske av till syrgasapparater hörande syrgastuber och alkalipatroner.

Vid brandkårens rekrytering måste man givetvis i första hand taga hänsyn till vederbörandes lämplighet för brandtjänsten. I många fall torde man emellertid utan olägenhet kunna uppställa den fordran att en brandman, som antages, skall vara yrkeskunnig i något för kåren lämpligt yrke. Härmed menas *icke* att han arbetat i detta yrke ett eller annat år utan att han är fullt kunnig och utlärd i sitt fack. Först därigenom kan brandkåren draga full nytta av hans yrkesskicklighet. De yrkesmän, som därvid lämpligen böra ifrågakomma äro: snickare, smeder, metallarbetare, bilreparatörer, plåt-

slagare, elektriker, målare och sadelmakare. På brandkårens verkstäder böra givetvis i första hand arbeten utföras för kårens egen räkning, såsom nyttillverkning, reparation och underhåll av brandmateriel, möbler, inventarier o. d. Brandkårens motorfordon och motorsprutor böra i största möjliga utsträckning skötas, underhållas och repareras av egen personal. Vidare kräver brandtelegrafien och dess ledningar en hel del arbete. En stor del av nybyggnader, reparationer och underhåll av fastigheten böra även kunna utföras av brandmännen själva. Icke blott för brandkårens egen del utan även för en del av stadens övriga verk kunna dylika arbeten ifrågakomma, byggnadsarbeten givetvis undantagna.

Om tiden räcker till kan brandkåren tillverka brandmateriel för försäljning t. ex. skarvstegar till fastighetsägare i staden och slangrullar o. d. till de mindre brandkårerna i länet. I allmänhet torde detta emellertid icke medhinnas så att någon konkurrens med firmor i öppna marknaden behöver härigenom icke uppstå. Huvuddelen av arbetet måste komma kåren själv tillgodo.

Ett arbete, som ej kräver yrkeskicklighet, är renhållningen å fastigheten, som ju särskilt snörika vintrar kan bliva ganska tidsödande.

För brandmännen är ambulanskörning av stor betydelse. Härigenom förvärvas och underhålls i hög grad körskickligheten, vilket sedermera vid uttryckningen kommer brandkåren till godo. Särskild övingskörning med brandbilar kan därigenom bortfalla eller i hög grad inskränkas, vilket särskilt i dessa bensinbristens tider är värdefullt. Vid mindre brandkårer böra därför samtliga brandmän i tur och ordning tjänstgöra såsom ambulansförare, varigenom även lämplig omväxling i arbetet beredes dem.

Det är önskvärt att brandkårens personal handhar icke blott stadens egen ambulans utan även där så är lämpligt landstingets för transporter å landsbygden. Detta är till bestämd fördel även för sjukhusen emedan ingen annan institution kan åstadkomma så snabba utryckningar, varjämte bilen om, så erfordras vid epidemier, kan hållas i gång dygnet runt.

Vid brandkårer, där befällstillgången är ringa kan det vara förmånligt att brandförmän och brandmän utses till tillsyningsmän för viss verkstad eller viss grupp av materiel såsom motorfordon, slangar, stegar, rödskyddsmateriel, övrig brandmateriel, brandtelegraf, brandpostskyltar o. s. v. Därigenom stärkes ansvarskänslan och man har större garanti för att materielen väl vårdas. Dessa tillsyningsmän böra var och en för sin detalj framföra önskemål angående nyan-skaffning, reparation, underhåll och kassation.

Vid de mindre yrkesbrandkårerna, där mer än en brandförmän finnes, kan vara lämpligt att t. ex. för en månad i sänder en dagförmän beordras med uppgift att svara för inre tjänst såsom ordningshållning, ljussläckning o. d.

Vid en yrkesbrandkår med ringa manskapsstyrka är förmånligt att till övningar inkalla reservbrandmän så att lämpligt antal grupper erhålles. Särskilt med tanke på förhållandena vid luftskyddstillstånd, då yrkesbrandmännen ofta föra självständigt befäl över brandkårsavdelningen bör därvid befälsföring ofta göras till föremål för övning.

För att hålla personalen i form bör gymnastik äga rum alla vardagar. Med fördel kan man därvid använda radioutsändningens gymnastikprogram kl. 7,20, innan arbetet för dagen tager sin början.

H. Forssman.

Skogsbrandskyddet stärkes.

Konferens i Växjö för södra Sverige.

På inbjudan av luftskyddsinspektionen voro länsskogsbrandcheferna i södra Sverige samlade till konferens i Växjö den 20 och 21 februari angående skogsluftskyddet. I konferensen deltog såsom representanter för inspektionen ingenjören Ch. Möller och forstmästaren Westling samt skogsbrandchefer från Kronobergs, Kristianstads, Hallands, Blekinge, Kalmar, Jönköpings och Älvsborgs län. Ordförande vid konferensen var brandchefen i Växjö, överstelöjtnant H. Forssman.

Vid konferensens början hälsades deltagarna välkomna till länet

av landshövding Beskow, som tillika uttryckte sin glädje över att det betydelsefulla sammanträdet förlagts till Växjö samt uttalade en förhoppning om att förhandlingarna skulle giva många och värdefulla resultat.

Dagens förhandlingar inleddes av ingenjören Christer Möller, som erinrade om betydelsen av samarbete mellan å ena sidan de olika länen och deras skogsbrandorganisationer, å andra sidan den centrala ledningen, luftskyddsinspektionen.

Bland de många och betydelsefulla frågor, som behandlades under de två dagarna, förtjänar i för-

sta hand framhållas fastställandet av en s. k. riksplan för våra skogars bevarande mot skogsbrand, framför allt med tanke på krigsfaran. I det moderna skogsbrandskyddet räknar man bl. a. med att denna bevakning skall ske genom ett system av brandtorn omfattande praktiskt taget hela landet. Det blev nu konferensens uppgift att fastställa såväl antalet erforderliga torn som dessas placering, varvid givetvis ett samarbete mellan de angränsande länen är nödvändigt. I södra Sverige beräknar man enligt ovannämnda riksplan, att ett 40-tal torn skola uppföras.

Av avgörande betydelse för ett effektivt skogsbrandskydd är tillika ett väl organiserat samarbete mellan skogsluftskydd, civilt luftskydd och hemvärn. Grunderna för detta samarbete blevo även föremål för en ingående granskning och i detta avseende lämnade konferensen många värdefulla riktlinjer.

I behandlingen av dessa frågor deltog under fredagen militärområdesbefälhavaren, överste Winberg med stab.

Utöver de nu nämnda åtgärderna vilka i första hand torde hänföras till det s. k. skogsluftskyddet, dryftades ett flertal frågor beträffande skogsbrandskyddet i fredstid. Av aktuellt intresse är sålunda den ökade fara för skogseld, som genasdriften medfört, såväl genom bilarnas slagning som genom den ökade milkolningen. Förslag till begränsning av dessa brandrisker utarbetades.

Vidare behandlades frågan angående brandkärernas ställning till skogsluftskyddet. Härvid framhölls bl. a. de värdefulla insatser brandkärerna i detta hänseende kunna göra, under förutsättning att denna verksamhet är på lämpligt sätt förberedd och organiserad. Härför erfordras bl. a. att samarbete redan "i fredstid" är ordnat mellan

skogsfogdarna och brandcheferna. De förra måste ha klart för sig vilken eller vilka brandkärer som i första hand böra anmodas vid släckning av skogsbrand, vilken hotar taga större omfattning. Brandcheferna åter böra i god tid vidtaga sådana åtgärder, att brandkären vid behov kan lämna snabb och effektiv hjälp utan att blottställa eget samhälle.

Under föregående år hava på lämpliga platser i länen upplagts förråd av redskap o. d. för skogsbrandsläckning. I år kommer denna åtgärd att kompletteras på så sätt att av statsmedel anskaffade motorsprutor och brandslangar ställas till förfogande speciellt för skogsbrandsläckning. Omfattande åtgärder hava alltså redan vidtagits eller äro planerade för att möta den fara, som hotar våra skogar.

H. F.

*Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken*

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mästern Samuelsgatan 67

STOCKHOLM

"Släckningsförfarandet vid skogseld"

av

Överstelöjtnant R. Stridbeck

Pris kr. 1:—

Riksförbundets expedition

Styrmansgatan 1

STOCKHOLM

På grund av de på senaste tiden inträffade kolosförgiftningarna har tidskriften erhållit nedanstående tvänne artiklar "Bort med filterskyddet" och "Koloxidfaran återigen".

Bort med filterskyddet.

Den fruktansvärda olyckan i Uddevalla då tre brandmän fingo släppa livet till för den lömskt smygande koloxiden måste bli den sista olyckan av detta slag. Det får inte ske längre att brandmän ge sig in i rökfyllda lokaler och där omkyligen omkomma. Det måste bli ett slut på dessa olyckor förorsakade av det bristfälliga skyddsmedel, som heter filterskydd. Alla de rökförgiftningar, som rökmasken är skuld till, och dödsolyckornas i Skövde, Halmstad och nu senast Uddevalla måste bli varningssignaler, som säger oss att något är på tok, att rökmaskerna inte äro pålitliga skyddsmedel utan fastmer sannskyldiga dödsfallor, och att åtgärder måste vidtagas för att förhindra nya olyckor.

Alla uppgifter om koloxid äro samstämmiga i att den är färg- och luktlös och därför omöjlig att upptäcka med de mänskliga sinnesorganen, och dock känna erfarna brandmän till det karaktäristiska obehag av brännande torrhet i näsa och svalg, som kan uppstå vid eldsvådor med stark koloxidutveckling. Var och en vet också, hur det luktar, om man för tidigt skjuter spjället i en eldstad, det luktar "kolos" d. v. s. koloxid och man blir på ett effektivt sätt varnad av denna lukt. Alla känna vi också till, hur obehagligt det är att inandas luft, som är förorenad av avgaser från motorer, och i instäng-

da lokaler dit rök inträngt från en närbelägen eldsvåda, och där erfarenheten talar för att koloxid bör finnas, är ju också retningskänslor i hals och näsa märkbara. Och i ett dåligt ventilerat pannrum där alla förutsättningar för koloxidbildning äro givna, märker man genast retningar i halsen. Det är då icke själva koloxiden, som är bärare av dessa retningssymptom, utan ämnen såsom akrolein, som vid förbränningsprocesser uppstå samtidigt som koloxid.

Erfarenheten talar således för att även om koloxid är såväl luktsom smaklös och dessutom osynlig så *kan* man dock vid eldsvådor varsna den på närvaron av andra gaser, som uppstå vid förbränningsprocessen. Härmed är icke sagt att man vid alla tillfällen och under alla omständigheter kan märka koloxids närvaro, men en erfaren brandman kan dock ofta, med ledning av att hals och näsa reagera, säga sig, att koloxid förekommer och i tid draga sig tillbaka. Detta om man ej bär rökmask.

Men hur går det, om man har rökmask på sig? Jo, de *retande* ämnena filtreras då bort, men den lukt- och smakfria koloxiden passerar genom brandfiltret. Man kommer alltså i en sämre belägenhet, om man använder sig av rökmask än om man inte gör det. Utan rökmask *kan* man varsna koloxiden och tvingas kanske rentav

av obehagen att draga sig tillbaka. Med rökmask bortfalla de varnande obehagen och man utsättes för koloxidens dödande verkan. Det är alltså helt enkelt så, att man är helt oskyddad mot koloxid, om man bär rökmask, men åtminstone delvis skyddad, om man är utan sådan.

Man kan visserligen genom övningar och instruktioner inpränta att rökmasken endast får användas utomhus och i väl ventilerade lokaler, men det kommer likväl alltid att kunna uppstå situationer, där den enskilde brandmannen kan göra felbedömningar och därför skall steget tagas fullt ut och all användning av filterskydd slopas. I stället skola syrgasapparater komma till så mycket större användning.

Detta kan kanske av någon sägas vara en alltför sträng dom över filterskyddet, men man måste hålla på att ett andningsskydd skall vara fullt effektivt och detta inte endast mot vissa gaser utan mot alla. Är rökmasken effektiv endast mot vissa av de gaser eller under vissa av de förhållanden, som kunna uppkomma vid eldsvådor, så är den sämre än ingen rökmask alls, en illusion och en mycket farlig sådan, alldenstund frågan om liv eller död hänger på den. Andningsskyddet skall alltså vara fullt effektivt, kompromissen koloxidfilter är icke tillräckligt. Koloxidfiltret är visserligen verksamt mot koloxid, men däremot icke mot kvävande gaser som kolsyra eller mot syrebrist.

Syrgasapparater böra anskaffas av alla brandkärer och personalen övas i handhavandet av dem. Och för de brandkärer, som redan inneha syrgasapparater bör gälla, att dessa ej skola ligga på vagnarna som enbart prydnader utan vid alla behöfliga tillfällen insättas omedelbart. Det duger ej att spilla bort tid på fruktlösa försök att med brandfilter eller koloxidfilter tränga in i röken, nej, redan från för-

sta början skola syrgasapparaterna komma till användning. Vid de flesta större brandkärer har man också insett detta och avdelat särskild personal, som redan under färden till eldstället eller omedelbart vid ankomsten dit påtager syrgasapparater och är klar att övertaga släckningsredskapen så snart dessa framförts. Vid brandkärer med mycket liten utryckningsstyrka är ett sådant system kanske omöjligt att genomföra, men för övriga är det att rekommendera. Det ger personalen god övning i handhavandet av apparaterna och ger möjlighet till snabbt ingripande av effektivt andningsskyddad personal.

Det har på senare tid från fackmannahåll varnats för brandfiltret och brandkapten Grill har i denna tidskrifts 12:e häfte för år 1940 angivit vissa bestämda förhållanden under vilka brandfiltret kan användas eller icke kan användas. Det är helt säkert både riktigt och välbetänkt, vad kapten Grill där säger om brandfiltrets användningsområde, men jag tror, att för en mycket stor del av Sveriges brandmän ha dessa regler uteslutande teoretiskt värde. Detta är säkert i hög grad fallet med brandmännen vid våra mindre brandkärer, där manskapet har ett yrke vid sidan om sin brandmannagärning, vid frivilliga och vid borgarbrandkärer, där varken befäl eller manskap kan ägna så mycket tid åt övningar och där erfarenheterna från verkliga eldsvådor äro ringa. Det är alldeles klart, att man vid sådana brandkärer kan ha svårigheter med att avgöra om brandfiltret i en viss given situation får användas eller ej, och att det då också finnes stora utsikter för att man felbedömer situationen. Då sådant kan ske vid stora yrkesbrandkärer med dess rika erfarenheter från kanske dagliga eldsvådor, hur mycket lättare är det icke då för brandkärsmän från

borgarbrandkårer och frivilliga brandkårer att fastna i fällorna, som brandfiltret satt ut. Nej, skall andningsskydd användas vid våra brandkårer, skall det vara av så-

dant slag, att det kan användas utan hänsyn till rökens beskaffenhet. Bort med filterskyddet alltså, vi äro säkrare till livet utan det.

S. E. J.

Koloxidfaran återigen.

Av *Sten E. Queckfeldt.*

På senare tid ha återigen vid eldsläckningar inträffat ett flertal kolosförgiftningar med dödlig utgång, i många fall synbarligen beroende på att de små rökmaskerna använts, där de ej varit lämpliga. Uppmaningar om försiktighet och varningar för överskattning av de små rökmaskernas skyddsförmåga synas ständigt och jämt i fackpressen. Må dessa varningar i alla möjliga former fortsätta! Ju allsidigare koloxidproblemet belyses, desto större äro möjligheterna för folk att lära sig förebygga olycksfall av detta slag.

De små rökmaskerna skydda mot vid eldsvådor uppstående rökgaser, dock ej mot koloxid.

Mot koloxid användas koloxidfilter. Då dessa på grund av sin storlek ej kunna skruvas direkt in i masken som de små brandkårsfiltren, bäras de i en över axeln hängande väska och förbindas med ansiktsmasken medelst en mellanslang. Vid användning av koloxidfilter måste alltid utandningsventil finnas, genom vilken utandningsluften strömmar. Har ansiktsmasken redan utandningsventil, anskaffas mellanslang utan dylik ventil. Eljest förses ansiktsmasken med ventil eller anskaffas med ventil utrustad mellanslang. Koloxidfiltret skyddar förutom mot koloxid även mot andra gaser, mot rökgaser och kemiska stridsmedel.

För många ligger det nära till hands att fördöma de små rökmas-

kerna. Detta är emellertid fel. Trots sina begränsade användningsmöjligheter äro de av mycket stor betydelse för eldsläckningsväsendet. Många exempel på huru livräddningar lyckats endast tack vare dem finnas. Det gäller emellertid att känna deras begränsning och kunna bedöma, när förhållandena vid en eldsvåda äro sådana, att de gå att använda. Detta fordrar ingående teoretisk och praktisk gasskyddsutbildning både hos befäl och manskap.

Risken för koloxid skulle självfallet bli ansenligt förminskad, om brandkårer i allmänhet kunde förses med större proportion koloxidmasker. Detta anses dock ofta ej kunna låta sig göra på grund av de högre kostnaderna. Under sådana förhållanden är det bättre, att kåren något släpper efter på grundfordringen: en rökmask för varje man, och i stället skaffar sig tillräckligt antal koloxidmasker.

Det bör dock hos varje kår övervägas, huruvida ej antalet koloxidfilter skulle kunna ansenligt ökas utan att inskränkningar göras i mängden vanliga rökmasker. Gas- och rökskyddet för en kår har en så oerhörd stor betydelse, att det ej bör snålas därmed. Ofta är det först tack vare gasmaskutrustningen som kårens eldsläcknings- och livräddningsattiraljer kunna fullt komma till sin rätt.

Huru mycket man än söker eliminera koloxidfaran genom att ut-

rusta brandväsendet med koloxidmasker, får man ej eftersätta en grundlig utbildning även i de små rökmaskernas användningssätt och -område. Detta desto mer som detta lätta rökskydd har i stort sett samma konstruktion och skyddsförmåga som det civila luftskyddets gasmasker. I händelse av ofärd, vilket vid en nutida krigföring betyder mängder och åter mängder av eldsvådor, komma dessa civilgasmasker att i mycket stor omfattning användas vid eldsläckningar. Faran för att antalet koloxidförgiftningar ökas blir då mycket stor, om ej tillräcklig kunskap om under vilka förhållanden det lättare gas- och rökskyddet kan användas, finnas.

Att rätt bedöma dessa förhållanden kräver kunskap och omdöme. Just detta problem: Förefinnes livsfarlig koloxidhalt eller ej?, torde vara ett av brandmannens svåraste. På erfarenhetsvägen har i detta avseende mycket vunnits för frågans lösning. Men ännu synes man på många håll endast vara i början. I denna tidskrift har vid

flera tillfällen dylika erfarenheter omtalats av kända brandmän och hänvisas till dessa uppsatser. Även rekommenderas till noggrant studium "Handbok i gas- och rökskydd" av A. Grill och N. Österberg. Ytterligare delgivning av kunskaper och erfarenheter av detta slag är emellertid önskvärd och nödvändig. Det är därför att hoppas, att var och en, som har någon erfarenhet i detta avseende, är villig att genom en uppsats göra sig hörd i denna tidskrift.

Ett mycket gott tekniskt hjälpmedel vid bedömandet av risken för koloxid har brandmannen fått i koloxidindikatorerna. Med dessa kan genom kemisk reagens fastställas luftens koloxidhalt i ett givet ögonblick. Då emellertid koloxidhalten mycket snabbt förändrar sig, går det ej att bara lita på indikatorerna. Exempelvis kan ögonblicket efter det ett kemiskt reagensprov fastställts, luftens koloxidhalt vara en annan. Det är här erfarenheten spelar in för att situationen rätt skall kunna bedömas.

Svenska Brandbefälsföreningen.

Samarbetet med Svenska Brandkårens Riksförbund.

Svenska Brandbefälsföreningen har avlåtit följande skrivelse till Svenska Brandkårens Riksförbund.

Vid bildandet av Svenska Brandbefälsföreningen förutsattes att vissa gränslinjer skulle uppdragas beträffande verksamheten inom den nybildade föreningen å ena sidan samt Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen å den andra, så att frågor som i detta hänseende upp-

komma kunna lösas i samförstånd. I sådan avsikt gjordes under hand en överenskommelse, att delegerade från de tre sammanslutningarna i denna fråga borde överlägga och uppdraga lämpliga gränslinjer.

Sådana överläggningar ha nu ägt rum mellan brandbefälsföreningens och de båda äldre organisationernas representanter. Gränslinjerna, som aldrig komma att bli fullt exakta, ha kunnat formuleras sålunda.

De rent *fackligt-ekonomiska* och *kamratliga* intressena falla själv-

fallet under Svenska Brandbefälsföreningens intresseområde.

De yrkesmässiga frågorna kunna uppdelas i följande huvudfrågor.

Förebyggande brandskydd. Dessa frågor anses som hitintills böra höra under Brandskyddsföreningen. Brandbefälsföreningen har inom detta område endast velat uttala den önskan, att i den mån Brandskyddsföreningen ur lokala eller andra synpunkter behöver konsultera de lokala brandcheferna detta i stort sett sker såsom hitintills.

Brandkårsorganisationer. Det förutsättes här, att frågor av denna art i större samhällen behandlas i sådan ordning att förslag väckes av brandchefen och därefter behandlas av de kommunala myndigheterna. I den mån dylika organisationsfrågor underställas någon av de båda äldre föreningarna, torde endast i undantagsfall brandbefälsföreningens yttrande behöva inhämtas. Det stöd från yrkeskolleger, som den lokala brandchefen kan komma att behöva, torde så gott som alltid ha inhämtats av honom direkt hos brandbefälsföreningen eller hos enskilda yrkeskamrater.

De viktiga uppgifterna angående de mindre brandkårernas organisation, som falla under Svenska Brandkårens Riksförbunds område, har brandbefälsföreningen icke någon önskan att deltaga i på annat sätt än som nu när Riksförbundet anlitar lokal sakkunskap.

Övriga organisatoriska frågor. Enligt vad brandbefälsföreningen erfarit pågå såväl inom Kungl. Kommunikationsdepartementet som Luftskyddsinspektionen utredning angående omorganisation av vissa brandväsendet berörda ärenden. I den mån brandbefälet därigenom kommer att beröras genom nya eller ändrade arbetsuppgifter, ökad arbetsbörda eller krav på högre ut-

bildning, kommer brandbefälsföreningen i dylika frågor självfallet att begära tillfälle till yttrande. I den mån frågor av dylik art, men av detaljens natur, underställas någon av de äldre föreningarna uttalar brandbefälsföreningen den önskan, att resp. föreningars sekretariat remitterar dylika frågor till brandbefälsföreningen.

Utbildningsfrågor. Det aktiva brandbefälet bör här helt naturligt genom sin organisation beredas tillfälle till yttrande.

Gränsfall. I brandskyddsärenden i övrigt kunna frågor av annan art än här redovisade framkomma och beröra brandbefälets personliga eller ekonomiska intressen. I dylika fall hemställer brandbefälsföreningen att de äldre föreningarnas sekretariat ville till brandbefälsföreningen översända dylika ärenden.

I fråga om eldsläckningens metoder, teknik och taktik torde inom brandbefälskretsar en betydande sakkunskap vara samlad. I den mån det allmänna eller någon av de äldre organisationerna önskar genom försök eller utredningar närmare studera dylika problem, erbjuder sig brandbefälsföreningen, att i den mån den har eller kan beredas ekonomiska möjligheter därtill, ställa sakkunskap till förfogande. I övrigt är det brandbefälsföreningens förhoppning, att lojalt samarbete skall komma till stånd mellan de tre föreningarna och i följd härav kommer givetvis brandbefälsföreningen att överlämna sådana ärenden, som rätteligen böra behandlas inför forum, till de äldre föreningarna.

Växjö den 10 december 1940.

För Svenska Brandbefälsföreningen

H. Forssman.

/ Holger Rosencrantz.

Obligatorisk brandordning i rikets kommuner?

Av riksdagsman Lennart Bondeson har nedanstående motion väckts i Första kammaren.

Landsbygdens brandskydd har visserligen tack vare ett väl organiserat frivilligt arbete förbättrats avsevärt under de tre sist förflutna årtiondena. Här åsyftas framför allt den frivilliga brandkårsrörelsen, som nu är utbredd över hela landet och omfattar i runt tal 1,200 brandkärer, sammanslutna i Svenska Brandkärernas Riksförbund. Även Svenska Brandskyddsföreningen har på detta område gjort värdefulla insatser. Statsmakterna ha hittills trots påminnelser icke ansett sig böra i nämnvärd mån lämna sitt stöd. År 1923 utkom visserligen en brandstadga för rikets landsbygd, vilken var avsedd att tjäna som rättesnöre för tillkomsten av kommunala brandordningar, men dessa lagbestämmelser erhöles ej obligatorisk karaktär. Det överläts åt respektive kommuner att själva besluta om dess tillämpning. Inom civildepartementet utarbetades en normalbrandordning som ledning och mönster för de kommuner, som ville kommunalisera sitt brandskydd på grundval av nämnda brandstadga. Länsstyrelserna erhöles befogenhet att föreskriva brandstadgans tillämpning i mycket tätbebyggda samhällen. Det är känt att ifrågavarande brandstadga fått en mycket ringa användning i det endast ett fåtal kommuner antagit av respektive länsstyrelser fastställda brandordningar. Det är ett lika känt faktum att en betryggande lösning av landsbygdens brandskyddsproblem icke är möjlig utan kommunernas medverkan.

Trots allt vad som hittills blivit åtgjort har brandskadefrekvensen ökat under de senaste åren och brandskadornas omfattning tilltagit alltjämt. Vid seklets början uppgingo de årliga förlusterna av eldsvådor till i runt tal 10 miljoner kronor. Under de sista åren har denna förlustsiffra varit uppe i 30 miljoner för att under år 1940 stiga till det rekordartade beloppet av 50 miljoner kronor. Dessa uppgifter äro avrundade tal och gälla hela riket — således ej enbart landsbygden.

Bortsett från brandskyddets betydelse för det civila luftskyddet synes det motionärerna uppenbart att statsmakterna böra lämna sin medverkan till en fortsatt utveckling på brandförsvarets område. Detta kan — synes det oss — endast ske på så sätt, att brandstadgan göres obligatorisk. Brandväsendet bör med andra ord bli en samhällelig angelägenhet.

På initiativ av Skånska Brandkårsförbundet har i samarbete med de båda skånska länsstyrelserna utarbetats ett förslag till en tidsenlig brandordning, som det är vederbörandes mening att förelägga kommunerna till eventuell antagning.

Vi ha skäl förmoda att en lag, som påbjuder införandet av obligatorisk brandordning i varje kommun, skulle mottagas med förståelse av den det vederbör, och för de organisationer som arbeta för brandskyddets utveckling skulle en sådan åtgärd bli till stort gagn.

Med stöd av vad sålunda anförts får undertecknad hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder i motionens syfte.

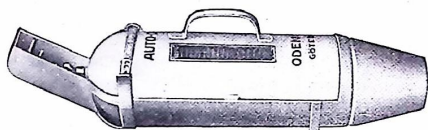
Stockholm den 20 januari 1941.

Nyhet! För gengasdrivna fordon

enligt intyg nr. 74886 efter provning vid Statens Prov-
ningsanstalt av SVENSKA BRANDTARIFFÖRENINGEN,
SVENSKA AUTOMOBILTARIFFÖRENINGEN, STA-
TENS BRÄNSLEKOMMISSION, Gengasbyrån,

GODKÄNDA

Gengaseldsläckaren "AUTO-ODEN"

"Auto-Oden" i sitt skyddsstativ.

Kan förvaras i kyla
till minus 30° C.

Bränslekommissionens anvisningar 8/2 1941
angående eldsläckare för gengasdrivna for-
don träda i kraft: för omnibus 15/3 och för
lastbil 15/4 1941.

Tillverkare: BRANDREDSKAPSFIRMAN

ODENIUS

GÖTEBORG

AKTIEBOLAG

Tel. 13 15 96, 13 69 35

Röksugning.

Att röken är brandmannens värsta fiende torde väl numera vara allmänt erkänt. Olika mer eller mindre invecklade apparater hava upfunnits för att skydda brandmännen mot den giftiga brandröken, men intet av dessa medel torde vara ändamålsenligare än ventilationen, vare sig den utföres på enklaste sätt med ett naturligt korsdrag eller på mekanisk väg medelst fläktar.

Det senare sättet har sedan länge praktiserats utomlands, och så tidigt som 1926 fanns i Paris brandkår en turbindriven fläkt som arbetade medelst brandpostens vattentryck. En annan typ drevs där med en bensinmotor.

Den nuvarande röksugningen torde utslutande vara baserad på elektriskt drivna fläktar av mycket stor kapacitet. Vid en studieresa till Detroit hade undertecknad tillfälle att få se en ny röksugningsbil, som med stor framgång använts vid en tunnelbrand i Chicago 1931. Ett tiotal arbetare hade genom branden blivit instängda i en gång utan möjlighet att på grund av hettan kunna komma ut. Hetta omöjliggjorde även för eldsläckningsmånskapet att kunna komma fram till eldhärden. Röksugningsbilen eftersändes och efter många timmars arbete hade man fått hettan och röken att draga sig bort mot det håll där röksugaren stod, kalluften

strömmade in från andra hållet, och räddnings- och släckningsarbetet kunde genomföras med gott resultat.

Sedan dess har mest teoretiska och praktiska försök gjorts på området och en del ny apparatur för röksugning har framställts, av mer eller mindre god effekt samt de taktiska erfarenheterna utökats. Så till exempel har man kommit underfund med att röksugningen alltid måste företagas från *den högsta punkten* i den lokal, som skall rensas. Den heta röken och gasen samla sig nämligen hastigt under taket i en brinnande lokal, varför sugslangens inre ända här måste placeras. Läger man den vid golvet blir följden bara, att den inströmmande kalla luften suges ut, möjligen uppblandad med rök. Ju högre upp man kan ansätta sugningen, desto bättre resultat.

Ett annat sätt att använda fläktanordningen är att blåsa in friskluft på lämplig plats, särskilt då vid *lägt belägna* platser i den brinnande lokalen. På detta sätt utnyttjas fläkten 100 %-igt och många brandchefer i Amerika hålla före att resultatet är bättre, enär friskluft tillföres de i röken arbetande brandmännen. Av största vikt är då att stora utgångsmöjligheter finnas för rök och hetta vid högre belägna punkter. Anmärkas bör dock, att amerikanerna icke på långt när förstått att utnyttja rökskyddsapparater vid eldsläckning. Kvar står dock alltid nyttan att kunna dirigera hettan viss väg.

I Danmark och Finland har inblåsning av övertryck i vissa lokaler praktiserats med utmärkt resultat. En artikel härom förekom i denna tidskrift år 1938. Så t. ex. kan det vara värdefullt att hålla övertryck i ett trapphus för att inte rök skall intränga dit från angränsande brinnande lokaler. Amerikanerna ha även använt sig här-

av för att minska rökskador i vissa lokaler, med värdefull och ömtålig material.

Man kan även använda sig av dubbelverkande fläktar, som både suga rök och blåsa in luft. Apparaten blir då naturligtvis ganska stor och skrymmande, och torde det vara nödvändigt att hava en särskild bil för ändamålet.

Till Stockholms brandkår har beställts ett aggregat med dubbelfläkt för samtidig sugning och tryckning. Kapaciteten är cirka 90 m³ vid 80 mm V. P. Kraftkällan är en 5 hkr. elektrisk motor, som erhåller ström antingen från särskild generator eller från belysningsströmmen. De styva slangarna äro 30 m. sammanlagt, varjämte även enklare och lättare tryckslang medföres. Aggregatet transporteras å en större redskapsbil och utgår till eldställe, på anmodan därifrån.

Ett betydligt enklare och behändigare sätt, ehuru naturligtvis av icke fullt samma effekt, är den amerikanska typen med en fläkt uppmonterad på en lādliknande ram, som passar till de vanligaste fönstertyperna. Övrig tätning kan ske medelst presenningar och filter. Själva fläkten drives av en elektrisk motor, som genom en lång sladd kan få ström från vilken väggkontakt som helst. En amerikansk typ av dylik fläkt var inte tyngre än att en man kunde bära den. Kapaciteten var likväl så pass stor som 100 m³ per minut vid 50 mm V. P.

Att röksugning eller kanske vi hellre skulle kalla det värmesugning har en stor mission att fylla torde vara klart. Det är endast fråga om vilket system, som är det bästa, och att få fram taktiska erfarenheter på hemmafronten. Vi hoppas få återkomma till detta inom en icke alltför avlägsen framtid.

Anders Grill.

MEDDELANDEN.

P. M.

angående åtgärder mot industrieldsvådor.

På initiativ av luftskyddsinspektionen och efter överläggningar med olika intresserade sammanslutningar har i dagarna konstituerats Samarbetskommittén för industriellt brandskydd. I kommittén, vars ordförande är civilingenjör Torsten Gustafsson i luftskyddsinspektionen, äro representerade Statens Informationsstyrelse, Svenska Brandskyddsföreningen, Svenska Industriförbundet, Landsorganisationen, Svenska Försäkringsbolags Riksförbund, Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandbefälsföreningen.

För att nå det avsedda målet har kommittén tänkt sig söka stimulera företagsledningarna att inom varje företag utse en speciell brandskyddsman, som har att svara för att företagets brandskyddsanordningar äro tillräckliga samt effektiva. Denne brandskyddsman har också att svara för att personalen inom företaget följer givna brandskyddsföreskrifter. Vid sidan om denne brandskyddsman — sådan finns f. ö. redan på ett stort antal industrier — skulle också bildas en särskild brandskyddskommitté, ett slags motsvarighet till de redan befintliga säkerhetskommittéerna, som ha att svara för att bestämmelserna till förebäggande av olycksfall i arbete efterlevas. Denna brandskyddskommitté skulle bestå av en representant för företagets ledning, en för arbetsledningen och en för arbetarna. Kommittén skulle ha till uppgift att vaka över att gällande bestämmelser

efterlevas, men också att söka få till stånd mera omfattande åtgärder i brandskyddande syfte.

För att stimulera intresset bland personalen inom de olika företagen, icke minst bland arbetarna, har kommittén planerat en omfattande föredragskampanj. Förberedande förhandlingar härutinnan har förts bl. a. med L. O. För hela denna gren av kommitténs verksamhet svarar brandmannen Axel Rörström, som av denna anledning direkt knutits till Svenska Brandskyddsföreningen under den tid kampanjen pågår. Han är dessutom en av L. O:s representanter i kommittén. Föredragskampanjen beräknar man kunna sätta i gång i mitten av april månad. Föredragshållare bli ett stort antal brandexperter från olika delar av landet.

Vid sidan om dessa speciella åtgärder kan nämnas att Brandskyddsföreningen och Industriförbundet redan påbörjat kurser för utbildningen av de nyssnämnda brandskyddsmännen. Den första kursen började den 17 februari i Stockholm.

Kommittén planerar vidare utgivandet av en mindre broschyr, avsedd att spridas på arbetsplatserna samt dessutom färdigställandet av ett antal affischer, också de speciellt avsedda för arbetsplatserna.

*

Kommittén har följande sammansättning: Civilingenjör Torsten Gustafsson, luftskyddsinspektionen, ordförande, redaktör K. Waller,

Statens Informationsstyrelse, kapten R. Götherström, Svenska Brandskyddsföreningen, civilingenjör Y. Nordensten, Sandviken, Svenska Industriförbundet, major E. Lindbohm, Svenska Försäkringsbolags Riksförbund, advokat A.

Sölvén, L. O., brandchef H. Selldén, Svenska Brandbefälsföreningen och kapten E. Gillner, Svenska Brandkårens Riksförbund. Som sekreterare fungerar redaktör G. Lindstedt, luftskyddsinspektionen.

Äro kostnaderna för eldsläckningshjälp att anse såsom gemensam ordnings- och hushållningsangelägenhet?

Det i Vansbro municipalsamhälle i Järna socken inom Kopparbergs län belägna Bro Ångsågsaktiebolags sågverk eldhärjades den 6 mars 1938. Släckningsarbetet utfördes av municipalsamhällets brandkår, som dock under del av arbetet erhöll hjälp från Dalajärnas frivilliga brandkår.

På grund av denna hjälp hemställde municipalnämnden i Vansbro, att kommunalfullmäktige i Järna socken måtte anvisa kr. 488:10 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för Dalajärna frivilliga brandkårs medverkan vid eldsvådans släckande.

Kommunalfullmäktige beslöt att bifalla, vad municipalnämnden sålunda hemställt.

Häröver anförde en del sockenbor besvär hos K. B. och yrkade därvid, att beslutet måtte undanröjas, enär eldsläckning inom municipalsamhället ej kunde anses vara en för socknen gemensam ordnings- och hushållningsangelägenhet, varför kostnaden härför icke borde utgå av socknens medel. Klagandena erinrade i besvären om, att municipalsamhället vore skyldigt att ordna sitt brandväsen i enlighet med gällande brandstadgas avdelning I. På grund härav åtnjöt samhallets invånare förmåner av tarifförsäkringsbolagen i form av

nedsatta brandförsäkringspremier. Kostnaderna för brandväsendet kompenserades således indirekt genom de lägre försäkringspremierna.

Kommunalfullmäktige, i ärendet hörda, avstyrkte bifall till besvären efter votering, som utföll med 15 röster mot 8 röster, och anförde, att det givetvis låg i kommunens intresse, att bistånd lämnades vid släckningen av eldsvådan, enär kommunen redan ur skattesynpunkt hade intresse av, att förstörelsen i möjligaste mån begränsades. Det hade vid eldsvådetillfället förelegat klar och tydlig risk för eldsvådans spridning till utom municipalsamhället belägna delar av kommunen.

I avgivna påminnelser genmälde klagandena, att det närmaste området av kommunen, som skulle kunna hava hotats av eldsvådan, vore beläget på andra sidan Vanån, vilken just här vore c:a 100 meter bred. En dylik brandgata av vatten utgjorde ett utomordentligt gott skydd med god översikt. Att märka vore slutligen, att den frivilliga brandkåren hade varit kallad att deltaga i släckningsarbetet och icke såsom vaktmanskap för kommunens område.

K. B. utlät sig i resolution den 24 oktober 1940. I målet måste anses utrett, att den ifrågakvarande

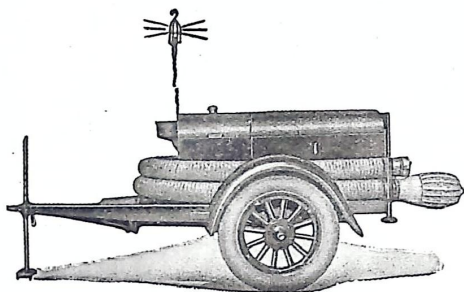
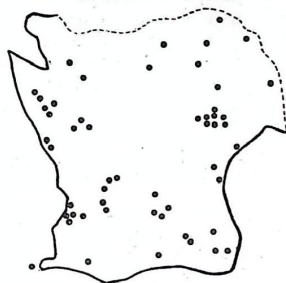
Ett femtiotal

sålda i Skåne

RC 6 — 1300 l. | min.

RC 7 — 1700 l. | min.

Frontdrivna Pumpar.

WILH. RUBERG
LÅNGEBRO

Telefon Kristianstad 174 - 178

branden inträffat å sådan plats och tagit sådan omfattning, att den lätt kunnat sprida sig till delar av Järna socken, som icke ingå i Vansbro municipalsamhälle. Kommunalfullmäktige i socknen måste därför anses hava varit berättigade att anslå medel till bestridande av kostnader för socknens frivilliga brandkärs medverkan vid släckningsarbetet. Av dessa skäl fann K. B. lagligt lämna de anförda besvären utan bifall.

I underdåniga besvär fullföljde klagandena sin i målet förda talan och bestredo därvid, att det vid eldsvådan förelegat någon risk för eldens spridning till de icke municipala delarna av socknen. Av denna orsak hade den frivilliga brandkåren icke behövt rekvireras.

Kommunalfullmäktige anförde i underdånigt yttrande: Av ett utav

branchefen i Vansbro utfärdat intyg framginge, att elden vid eldsvådetillfället den 6 mars 1938 på grund av den starka stormen hotat taga sådan spridning, att det kunde befaras, att en del byggnader och skog öster om Vanån i sockneden skulle läggas i aska. Vid flera tillfällen hade elden kastat sig över ån till denna sockendel och antände gräset invid boningshus och skog, varför eldsläckningsmanuskap måste dit detacheras för att avvärja denna eldfara. Landsvägsbron över Vanån hade också blivit antänd. Vansbro brandkår hade haft full sysselsättning med att förhindra eldens vidare spridning omkring själva eldhärden i municipalsamhället. Därför hade Dala-Järna frivilliga brandkår blivit tillkallad för att biträda vid släckningsarbetet. På dessa skäl hemställde kom-

munalfullmäktige med 16 röster mot 8 röster, att de underdåniga besvärerna måtte ogillas.

Genom utslag i Regeringsrätten den 30 januari 1941 fann Kungl.

Maj:t ej skäl att göra ändring i K. B:s överklagade resolution.

Kommunalfullmäktiges beslut att utslags beloppet ständade alltså fast.

Handbok om Centrifugalpumpar och motorsprutor.

Flertalet av rikets brandchefer ha väl numera som reklam från A.-B. Pumpindustri i Göteborg erhållit en liten bok, benämnd A.P.I.-handbok. Boken som sådan torde i denna tidskrift väl vara förtjänt av ett kortare omnämnande.

Boken är indelad i tvenne huvudavsnitt, det första mera tekniskt betonade, avhandlar pumpar av alla slag, rördimensioner med tabeller över tryckfall etc., hydroforpumpar med formler för hydroforrens volym m. m. Denna avdelning har naturligtvis för de industritekniker m. fl., som ha att syssla med problem av denna art sitt största intresse och värde, icke minst genom den kompletta samling formler för alla beräkningar i dessa frågor den innehåller. Även den tekniskt intresserade brandmannen torde emellertid därav kunna hämta många goda och nyttiga lärdomar.

Det senare avsnittet är speciellt skrivet för brandmännen. Bokens författare ha i detta avsnitt enligt mitt förmenande lyckats utomordentligt väl, trots de uppenbara svårigheterna. Brandväsendets män ha väsentligt olika utbildning och med hänsyn härtill blir varje handbok

ett problem mellan populär framställning och teknisk exakthet. De teoretiska beräkningarna kring en motorsprutas uppfodringshöjd är ett mycket lyckat och värdefullt tillskott i den knapphändiga populärlitteratur vi ha på detta område, alldeles särskilt har jag fäst mig vid att firman inskjutit kurvor för pumpar av storlek, som firman icke själv tillverkar för att få en fullständigast möjlig exempelsamling. Sant är, att dessa kurvor måhända icke äro exakt riktiga. De äro normalkurvor, som emellertid för den praktiska brandmannens bruk äro fullt tillräckliga.

Problemen kring vattnets transport från spruta till slang, seriekörning m. m. behandlas populärt och ändock tekniskt riktigt. Skumsläckningen har även fått sin, såväl principiella som, beträffande Kometröret, även speciella behandling.

Det kanske är något egendomligt, att i en tidskrift omnämna ett reklamtryck, men när det sker i denna form, tror jag det är väl berättigat. Api-handboken kommer säkerligen att bli mängden brandchef till en god ledning.

N. G.

Statlig brandskola.

Förslag om att inrätta en statlig brandskola i Stockholm har den 22 mars överlämnats till Kommunikationsministern av brandskoleutredningen.

I betänkandet konstateras att de årliga brandskadorna i riket under senare tid visat en betydande stegring. Under tiden närmast före krisen utbetalade försäkringsanstal-

terna i riket i genomsnitt 30 milj. kr. om året i brandskadeersättningar. För 1940 beräknas dessa ersättningar till omkring 60 milj. kr. Om hänsyn toges till skador på icke försäkrad egendom genom produktionsavbrott, arbetslöshet etc., kan det totala värdet av brandskadorna under förra året beräknas till omkring 75 milj. kr. Denna siffra omfattar många maskiner och förråd, som i nuvarande läge äro oersättliga. Som skäl för inrättande av en brandskola anföres vidare, att brandsläkningsmaterielen numera är av invecklad teknisk konstruktion, samt att många av brandbefälens uppgifter — t. ex. att hålla brandsyn — kräva ingående byggnadstekniska kunskaper.

Vid brandskolan skola enligt utredningens förslag hållas olika kurser för olika kategorier brandkärspersonal, från brandbefäl och

brandunderbefäl vid de större yrkesbrandkårerna till brandchefer vid frivilliga brandkårer och vid industrianläggningar. Vidare skola kurser hållas för skorstensfejare. Skolan bör till en början lämpligen ordnas i samarbete med Stockholms brandkår. Den årliga kostnaden för skolan utgör då omkring 80,000 kr.

Utredningen föreslår, att i brandstadgan införas föreskrifter om att vissa befattningar som brandbefäl, brandunderbefäl och skorstensfejare skola få innehas endast av den, som genomgått vederbörlig kurs vid brandskolan.

Utredningen har bestått av brandchefen i Växjö, överstelöjtnant H. Forssman, ordförande, undervisningsrådet Vilh. Berglund och brandman A. Rörström med hovrättsfiskal Bengt Petri som sekreterare.

NOTISER.

Ludvika stads brandväsande 1940.

Brandkåren har under året haft 34 utryckningar, därav för eldsvåda 15 ggr, trängrök eller förmodad eld 8 ggr, soteld 7 ggr, länsugning och cisternfyllning 3 ggr samt falskt alarm 1 gång. Av eldsvådorna har 7 st. gällt skogseld eller gräsbrand. Utom staden har kåren uttryckt 5 ggr för eldsvåda, varav 3 utryckningar gällt skogseld och gräsbrand. Alarmeringen har skett 2 ggr genom brandskåp och i övriga fall genom telefonmeddelande. Släckning av eldsvådorna har skett 2 ggr medelst motorspruta kopplad till brandpost samt i 5 fall från motorspruta uppställd vid öppet vatten. I tre fall har två slangledningar kommit till användning. Övri-

ga eldsvådor har släckts med assyranssprutor eller annan redskap. Den sammanlagda slanglängd som använts utgjorde 1,220 m. Den vid utryckning tillryggalagda vägsträckan utgjorde 91 km.

Under året har hållits 45 st. övningar, varvid borgarkåren, reservkåren och pojkkåren övats dels kärvis, dels medelst samövningar. 23 gånger har befäl och personal ur brandkåren biträtt vid utbildning i det allmänna luftskyddets brandtjänst samt vid utbildningsövningar inom det enskilda luftskyddet. Under mörklägningsövningen den 8/3 och 9/3 hölls med all personal i Ludvika brandkår samövning med ASEA:s brandkår, samövning med samma brandkår hölls jämväl den 3/10 med borgarbrandkåren.

Under året har nyanskaffats en brandbil med mek. stege, en motorspruta, bogserbar, om 1500 lit/min vid 9 kg. tryck, ett amerikanskt språngsegel, 400 m. slang, skarvstegar samt cykelkärra.

Härnösands stads brandväsen 1940.

Brandkåren har under året utfört sammanlagt 113 utryckningar, därav för eldsvåda eller tillbud därtill 31 gånger, skorstenseld 47, fall av nödläge 19, alarm av okynne 2, landsutryckning 12, samt skogseld och gräsbrand 2.

Släckningen av eldsvådorna ha utförts med i 6 fall 1 ledning från brandpost, i 1 fall 2 ledn. från motorspruta vid brandpost, i 2 fall 2 ledn. från motorspruta vid vattentag, i 3 fall 3 ledn. från brandposter, i 1 fall 3 ledn. från motorspruta vid brandpost, i 1 fall 15 ledn. från motorsprutor och brandposter.

Övriga bränder hava släckts med mindre eldsläckningsredskap. Använd slang under året utgör 4,230 meter.

Antalet under året utförda ambulanstransporter utgör 340 st., varav 78 transporter utom staden och 11 för olycksfall.

Brandskåpens antal är 33 st.

Antalet brandposter uppgår till 270 st.

Under året har bl. a. nyanskaffats 1 brandbil Volvo med 90 hkr. motor och med 1500 m/l frontdriven centrifugalpump. Byggt med hytt för 7 personer, 900 m. tryckslang, 1 liten bärbar motorspruta om 300 m/l, ett 2 m³ kometaggregat och övrig utrustning. Dessutom 3 motorsprutor, 2 syrgasapparater, 4 handskumsprutor, 800 m. 63 mm. tryckslang, varför nu följande fordon stå utrustade för utryckning:

1 automobil Volvo med 1500 m/l pump, 1 automobil Reo Special med bogserbar 1000 m/l motorspruta, 1 automobil Reo med bogserbar 1800 m/l motorspruta, 1 automobil Buick

med bogserbar 450 m/l motorspruta, 1 automobil Ford med kolvpump 1000 m/l, 1 automobil Volvo, lastbil med mindre eldsläckningsredskap, 1 bogserbar skummotorspruta om 600 m/l, 2 bogserbara och bärbara motorsprutor om 500 m/l, 1 bärbar motorspruta om 300 m/l, 1 mek. stege om 22 m.

Tre av stadens industribrandkårer har under året försetts med egna motorsprutor.

Växjö stads brandväsende 1940.

Antalet utryckningar uppgingo till 68 därav på grund av eldsvåda eller tillbud därtill inom staden 31 gånger, soteld 25, flyglarm 1, annan anledning 6, eldsvåda utom stadens område 5 gånger.

Vid 1 tillfälle har utlagts 8 slangledningar från motorsprutor, vid 1 tillfälle 6 slangledningar från motorsprutor, vid 4 tillfällen har utlagts 2 slangledningar från motorspruta, vid 4 tillfällen har 1—2 slangledningar utlagts från brandpost, vid övriga tillfällen hava mindre släckningsredskap använts.

Alarmeringen har verkstälts: Genom telefon 62 ggr, brandskåp 1 gång, bud 5 gånger.

Avsevärd tid har tagits i anspråk för luftskyddstjänstens organisation, övningar med hjälpbrandmän, reservtelefonister och reservambulansförare. Samtliga brandmän hava därunder tjänstgjort såsom instruktörer.

Luftskydd. Under året har vid brandkåren omfattande åtgärder vidtagits med hänsyn till rådande luftskyddstillstånd. Sålunda har bl. a. brandkårens krigsorganisation genomförts, beredskapspersonal är uttagen och övad, reservbilar uttagna, hjälpbrandstationer äro inredda, varjämte materien kompletterats o. fördelats. Skyddsrum har anordnats. Brandtelegrafanläggningen är utförd enligt L.

M. Ericssons vilströmssystem. Brandtelegrafnätet omfattar tre distrikt med 29 brandskåp, därav 3 privata. Den sammanlagda längden av till brandtelegrafan hörande ledningar är 15,729 m. Brandtelegrafanläggningen har fungerat

synnerligen väl. Det har emellertid befunnits önskvärt att vid ombyggnad av ledningarna använda brandtelegraftråd.

Antalet brandposter, som under året ökats med 41 st., utgjorde vid årets slut 319 stycken.

Dödsfall.

Landshövding Sven Lübeck.

Det svenska brandförsvaret har gjort en stor förlust. Ordföranden i Svenska Brandskyddsföreningen landshövding Sven Lübeck är död. Hans levande intresse för brandskyddets utveckling, icke endast det förebyggande utan även det utövande, visade han såsom ordförande i Gävleborgs läns Brandkårsför-

bund, vilket under hans skickliga ledning utvecklats till ett synnerligen kraftigt och verksamt förbund. Svenska Brandkärernas Riksförbund skall alltid i tacksamt minne bevara Sven Lübeck, icke minst därför att han var initiativtagaren till det fruktbara samarbete, som nu existerar mellan de båda brandkårsorganisationerna.

Förslagsritningar och arbetsbeskrivningar

å i "Meddelande N:r 16/1935 från Riksförbundets arbetskommission" omnämnda brandstationstyper kunna erhållas från S. B. R:s exp. till nedanstående priser:

En vitkopia i skala 1:100 av

Typ I, A	50 kronor
„ I, B	50 „
„ II	100 „
„ III	75 „
„ IV	150 „
„ V, A	100 „
„ V, B	150 „
„ VI	250 „

Varje ytterligare exemplar vitkopia av samma typ betingar ett pris av 75 öre.

Allmänna grunder och förfaringssätt vid eldsläckning.

Riksförbundets Expedition.

Tidskriften utkommer med 12 nummer årligen.

Årsprenumeration sker direkt hos Centralstyrelsens Expedition, Styrmansgatan 1, Stockholm. Prenumerationspriset är 4: — kr. för enskilda exemplar och 2: — kr. pr ex., då minst 5 ex. samtidigt rekvireras.

Annonpriserna pr gång äro:

Första eller sista annonsidorna — efter överenskommelse.

Helsida	60 kr.		Kvartsida	15 kr.
Halvsida	30 „		Åttondelssida	8 „

Vid annonsering minst 4 ggr lämnas 15 % rabatt.

Eftertryck ur tidskriften medges endast om källan anges.